

Tartu kaeb Aira Rautso maale

TEEB ABSTRAKTSIDE MAALE: Jõhvi kunstniku ja kunstipeetaja Aira Rautso tööd on tarlastes huvi tekitanud.

Kahe Ida-Virumaa kunstniku maale järjest esitlenud Tartu galerii omanik on üllatunud Juri Horevi ja Aira Rautso tööde kõrget tasemet ning peab neid eliti kuuluvaks.

"Ida-Viruse teevad kunstnikud seda, mida Tartus on tegemata jäänud," ühes Tartu galerii Legend omanik Kalev Kodu. "Tartu on unimiktel - kõik teevad mingisuguseid installatsioone või ma ei tea mis asju. Samal ajal Horevi ja Aira Rautso tööd - need on *okay* ja kuuluvad eliti. Kes nende näitust on vaatamas käinud, sel on jalad nõrgaks võtnud."

Galerii palvel Ida-Viruse kunstiharugul käinud ja nii Horevi kui Rautso tööd Tartusse importinud Matti Milius leiab, et Aira tase on tõusnud: "Tema paari viimase aasta tööd on väga imponeerivad, varasemad mitte niivõrd."

Jõhvis elav kunstnik Aira Rautso oli oodatud oma maalilistesse avamistele Legendi kohe pärast kohtlajärvelase Juri Horevi väljapaneu lõppu. "Väga omapärased tööd, samas väga ühtlane ja kõrge tase - selles pole kahtlust," kirjeldas Kodu Rautso näitust. "Üks pilt meeldib mulle kohe erilist - "Häri-

tud maa" -, tegemist on pallasliku, konradmäeliku tööga."

Aira ja ta abikaasa Matti Rautso on abstraktsionistid. "Abstraktsionism - see on mu lemmikjututamis-moodus," kinnitas Kodu, olles huvitatud galeriis ka Matti Rautso maalilistest avamisest - Rautso üks töö on jõudnud Rootsi kuningakotta.

Ida-Virumaa kunstnike invasioon Legendi sai alguse mulla narvalse Kurlenkovi tööd. "Venelane kunstis on märksa vahetum ja äkilsem," põhjendas Kodu oma huvi tärkaimas Ida-Virumaa kunsti vastu.

TIIA LINNARD

TEATER

Vanalinnastudio

"Brel"

Jõhvi kultuurikeskuses
4.03 kell 19

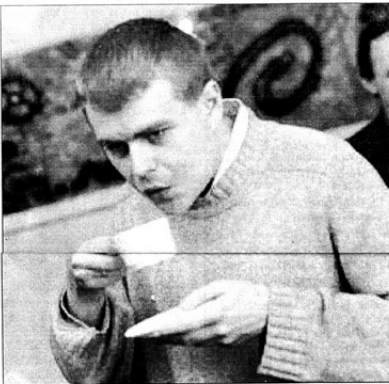
Tegemist on kontsertetendusega, mille siduraks teljeks on omaaegse kuulsa belgase - poedi, lavastaja ja filmimehe Jacques Brel'i elu ja looming. Kahevauselises lavastuses kõlavad Brel'i väga isikupäraseid laulu, mida lisaks Diana Klassile esitavad ka Lina Tennosaar, Peeter Kaljumäe, Andrus Roosild ja Juri Aarma. Näitlejad saavad instrumentaalsambel. "Diana Klassi laulud Brel'i laulud on põhjusi, mis tasub seda etendust kuulama ja vaatama minna," kirjutas Eesti Päevaleht pärast ülevõet 3. veebruaril toimunud esietendust. "Klass laulab neid laule võimsalt." Brel'i on võrreldud Vladimir Võssotskiga, tema üks kuulsaimaid laule "Ara jätta mind" võeti klombi kurku tuua mõnel karmimalgi mehel.

KLAS, TENNOSAAR, AARMA: kuigi konkreetseid tegeleskujuid lavastuses pole, kehastavad näitlejad Brel'i elu tähtsaid rolle mänginud persone - Brel'i abikaasa, kelle mees on laulnud maha jättis, naise, kes teda abistasid - ning Brel ennast.

Lavakujundus Hardi Volmerilt, tantsumus liikumised saanud Matt Noormets, laulud tõlkimud Anu Lamp, Laari Leesi ja Priit Amla, lavastaja Kaarel Kilvet.

"Rehepapp" võitis Virumaa kirjandusauhinna

29. märtil joob Andrus Kivirähk sahti Rokvere raamatukogus ja paneb tasku 10 000 krooni.

PEETER LANGOVITS (Postimees)

Andrus Kivirähk teos "Rehepapp ehk November" tõi kirjandusele tänu Virumaa kirjandusauhinna, mille suuruskes 10 000 krooni.

Auhinna üleandmine leiab aset 29. märtil Rokvere keskraamatukogus.

"Mõnda kohta sellest Kivirähk raamatust lugemin mitu korda, et aru saada," tähendas auhinnaüriti liige, Sonda raamatukogu juhataja Anne Valdur, kes oma hääle "Rehepappile" andis. "Kivirähk on tu meestikarjane - naistel on tegu, et ta allegoriaarsat aru saada."

Virumaa kirjandusauhinna väljaandmist arvestatakse lugejate arvamus, kuid paljudesse raamatukogudesse pole "Rehepapp" auhinnaale kandideerinud raamatute arutelu ajal veel jõudnud. Valdur sõnul on see ka üheks põhjuseks, miks näiteks lisaks Sondas ja Avirummes celistas lugeja hoopis Ira Lemberi "Kevademaani".

Virumaa kirjandusauhinna kandideerinud kaheksast kümnest teosest kutsitiid üürile tähelepanu lisaks "Rehepappile" kogutoks "Eesti rahva eluhood", Mats Traadi romaani "Minge ühe mäelele" kaheksas osa "Muld lõhnab" ja Arvo

Kriitik Vaapo Vaher (Eesti Päevaleht):

Taas on Kivirähk abimeesteks grotesk ja absurd, meelstasi travestiseerib ta realistliku kirjanduse. Romanen hakatub ka ruusidevõrd klassikalise külmalestik lugu - Koera-Kaarli sulane Jaan on täre põrandad pilnevana maas, külarahvas häädaldas ta ümber. "Jälle on mõis nüüd nud ohvri...". Kui aga lugeja on jõudnud juhtuvaj juba tõsimeelselt võtta, uperpilbub kirjanik olsejini järele mõeldi pea peale: selgub sulase ringi lõhuvallu põhjus - ta on mõisas sisse sõõnud sakste seebi, mis paistis talve valge ja pehme kui pekk ja lõhnas kui roos. Edasi sujub kogu juuba fantastilis-lustilises võlmes.

Valtoni "Leidid".

Tanavane kirjandusauhind on arvatult kolmetiseikümnes. Esimene antud välja 1989. aastal Jaan Krossi teosele "Wikmani poisid", mullu tõi romanen "Kärsita leib" auhinna Veera Saarele.

Virumaa kirjandusauhinna väljaandmist toetavad Ida- ja Lääne-Virumaa omavalitsused ühendus - kumki 5000 krooniga.

TIIA LINNARD

MATTI MILIUS (pildil), kunstikoguja:

Minu tunnen Aira ja Matti Rautso Leonid Iljiti Brežnevi surmapäevast saati. Tartu lastekunstikooli tähtsaima osa 25. sünnipäeva ja seal me kohtusime. Matti oli siis Jõhvi kunstikooli direktor. Pidu ei lubatud leinaajal pidada, kuid kool seda vaikselt siiski tegi. Brežnevi surm kuulutati välja ju tegelikult mitu päeva hiljem. Kas teate, miks? Siin on selles, et 10. novembril on minu sünnipäev ja NLKP ei tahtnud mulle nii ilusat sünnipäevakingitust kui Leonid surm teha (Milius irvitab). Minu kunstikogus on nii Matti

kui ka Aira töid. Ja kui nüüd Aira tööst rääkida, siis Aira läheb Matti nägu, ta on saanud Matti impulsi, aga see ei ole ju halb. Näiteks Ene ja Peeter Mudist: Tartu galeris nägin ühte tööd, mis tuletas mulle väga meelde Peeter Mudisti ja ma küsin galeristilt, miks see nii odav on, ainult 3500 krooni. Mulle geldi, et see pole mitte Peetri, vaid ta abikaasa töö. Ja kui ma hiljem Enele sellest rääkisin, et pida-sin ta tööd Peetri omaks, siis ta võttis seda kui komplimenti. Ma leian, et see on väga hea, kui naine on oma mehe saane.

TIIA LINNARD

Koridorist sai lugemissaal

"Mõnus," kirjeldavad Jõhvi gümnaasiumi uue lugemissaali õpilased, kelle jaoks on see saanud meelispaigaks.

"Siin on mõnus õhkond," leiavad kooli abiturientid Marja ja Katja lugemissaalis lehte lugedes.

"Siin on mõnus olla," ütles teise klassi Ingrid ajakirja sirvides ja sigiselt koolitööd alustanud Pille noogutab takka.

"Lapsed istuvad siin mõnuga," kinnitab viiendat aastat kooli raamatukogu töötav Kullike Mõisa, kes loodab, et peagi saab lugemissaalis kasutada ka arvutid.

Lugemissaal on end sisse seadnud teise korruse pikas koridoris ja end koolimeist eraldanud aukuks. Kohti on laudade taga paarikümne ringis. Kefi tundides istumiseist niigi tootimaitse suus, võib maanduda divanti. Kõrgi nööbid on seadud humanitaarbi korras. Rootsi.

Marju seotab raamatukogu avardumist kooli direktori Vallo Reimani eeduritus ja kirjandusühingu. "Kuidas direktor ees, nii õpilased järgi," ütles Marja.

KUUM KOHT: Jõhvi gümnaasiumi uus lugemissaal on koht, kust astutakse läbi ni vahetuusim kui pärast tunde.

PEETER LILLEVÄLI

Mõisa sõnul astub Reimaa raamatukogust läbi iga päev. Direktor ei pida-nud paljaks ka hiljuti toimunud kooli-ritusel "Sahtlist välja" tulla lagedale oma luuletustega. "Eelmine direktor celistas sporti, veel varasem tegeles arvutiga," loetles Mõisa kooli juhatim meeste celistusi. "Nüüd lõpuks on ra-

matud päevakorras." Raamatukogu väljapanekute ruumis on praegu üleval näitus õpilaste endi tehtud raamatutest. Ka lugemissaali seinu ehivad laste ise-tehtud-tüüdi-tööd, mille juhendajaks on olnud Jõhvi kunstikooli õpetaja Matti Rautso.

TIIA LINNARD

Katkend auhinnaaramatust

"Sis istus ta sinimasasse sahtli põrandale maha ja jäi mõtlesse. Mida edasi teha? Peremeest oli ta peksnud. Luuset kehtunud, seepi sõõnud. Kuid tema unustatud olid täitunud. Mis veel?" (Andrus Kivirähk, "Rehepapp ehk November")